

Zápisnica z mimoriadneho zasadania Snemu SAV, ktoré sa konalo dňa 23. marca 2011

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Prizvaní: členovia P SAV

Program:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu
3. Voľba pracovných komisií (mandátovej, návrhovej)
4. Záverečný dokument Komisie ad hoc pre problematiku vhodného ekonomického modelu SAV (predstaví člen komisie)
5. Transformácia SAV – konkrétne návrhy P SAV na jednotlivé kroky začatia transformácie (J. Pastorek)
6. Rozprava
7. Návrh uznesenia
8. Návrh novely Pravidiel výberového konania na obsadzovanie miest riaditeľov vedeckých organizácií SAV (J. Koppel)
9. Diskusia
10. Záver

K bodu 1: Zasadanie snemu otvorila o 12:50 hod. predsedníčka Snemu SAV D. Podmaková. V krátkom prejave privítala všetkých členov snemu a hostí a ospravedlnila neprítomných. V krátkom úvodnom prejave vysvetlila dôvody zvolania mimoriadneho zasadania Snemu SAV a predstavila nových členov Snemu SAV: RNDr. Richarda Komžíka, CSc. (Astronomický ústav SAV), doc. PhDr. Petra Žeňucha, DrSc. (Slavistický ústav Jána Stanislava SAV) a Mgr. Ivetu Valentovú, PhD. (Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV).

K bodu 2: D. Podmaková informovala, že na základe počtu prezentovaných členov je Snem SAV uznášaniaschopný a predložila návrh programu zasadania Snemu SAV. Snem SAV tento návrh bez pripomienok schválil.

K bodu 3: Predsedníčka snemu predložila plénu návrh na členov pracovných komisií. Vzhľadom na závažnosť prerokovanej problematiky a nutnosť hlasovania po komorách Snem SAV potom jednomyseľne zvolil:

- **Mandátovú komisiu** v zložení: J. Sedlák – predseda, I. Budinská, M. Vrzgulová – členovia
 - **Mandátovú komisiu** subkomisiu pre I. komoru v zložení: I. Budinská – predsedníčka, V. Štekauerová, K. Gmucová – členky
 - **Mandátovú komisiu** subkomisiu pre II. komoru v zložení: J. Sedlák – predseda, A. Kiss, L. Lacinová – členovia
 - **Mandátovú komisiu** subkomisiu pre III. komoru v zložení: M. Vrzgulová – predsedníčka, M. Zavacká, D. Magdolen – členovia

- **Návrhovú komisiu** v zložení: Z. Magurová – predsedníčka, M. Tyšler, P. Šajgalík – členovia

Vedením zápisu bol poverený P. Pristaš, overovateľmi K. Iždinský a M. Kooš.

K bodu 4: D. Podmaková požiadala zástupcu Komisie ad hoc pre problematiku vhodného ekonomického modelu SAV o prednesenie informácií k bodu 4. Po krátkej diskusii medzi členmi P SAV s touto informáciou vystúpil podpredseda SAV J. Lapin. Vzhľadom na to, že záverečná správa tejto komisie bola rozposlaná členom snemu pred seminárom s J. Rákosníkom, J. Lapin len krátko zosumarizoval závery komisie, pričom konštatoval, že súčasná právna forma nezodpovedá potrebám a možnostiam SAV a poukázal na niektoré nevýhody súčasného stavu. Pripomenul, že cieľom transformácie je prechod zo štátnej do verejnej formy. Krátko spomenul niektoré výhody transformácie a jej princípy.

Predseda Snemu SAV poďakovala J. Lapinovi za informácie a otvorila diskusiu. V jej úvode vystúpil K. Iždinský, ktorý poďakoval komisii za kvalitný materiál a poukázal na výhody nového modelu. Na návrh G. Bianchiho snem prerušil diskusiu k tomuto bodu s tým, že ju spojí s diskusiou k materiálu P SAV, ktorý je ďalším bodom programu.

K bodu 5: Materiál predniesol predseda SAV J. Pastorek. Keďže aj tento materiál dostali členovia snemu vopred, J. Pastorek len stručne ozrejmil podstatu návrhu. Ocenil, že snahy o transformáciu SAV dospeli do stavu, keď môžeme prejsť od diskusií k činom. Vyzdvihol prácu Komisie ad hoc... a rekapituloval kroky, ktoré viedli k odsúhlaseniu zámeru transformácie SAV na mimoriadnom zasadaní P SAV. Zopakoval limity tohto zámeru – samostatná rozpočtová kapitola, dvojstupňový model riadenia – právna subjektivita ústavov SAV a zachovanie výskumných aktivít v rámci SAV. Krátko sa venoval „filozofii“ transformácie a na záver vyzval k nutnosti racionálneho prístupu pri diskusii a schvaľovaní zámeru transformácie.

Po jeho vystúpení D. Podmaková vysvetlila dôvody prečo sa na tomto zasadaní nezúčastňuje J. Rákosník z Akadémie vied Českej republiky, tak ako to požadovalo uznesenie Snemu SAV z 15. 12. 2010 (s J. Rákosníkom sa uskutočnilo osobitné stretnutie členov snemu a riaditeľov organizácií SAV vo februári 2011, ktoré pripravilo P SAV). Ozrejmila pôvod materiálu Výboru Snemu SAV (vypracovala ho Z. Magurová), v ktorom sú sumarizované poznatky z transformácie AV ČR a ktorý dostali elektronicky všetci členovia snemu. Zároveň aj ako predsedníčka III. komory Snemu SAV tlmočila stanovisko tejto komory k problematike transformácie. Členovia III. komory „sa zhodli na potrebe začatia riešenia tohto problému, pričom konštatovali, že pôjde o dlhodobý proces, v ktorom bude treba prihliadať v rámci kreovania nového modelu SAV k pružnému zosúladieniu záujmov všetkých troch oddelení vied SAV, a tým okrem iného aj vytvorenie nových možností získavania finančných prostriedkov pre tie organizácie, ktorým to doposiaľ bráni súčasná legislatíva.“

V reakcii na jej vystúpenie P. Šajgalík požiadal o prezentovanie záverov zasadaní ostatných komôr Snemu SAV. Predseda I. komory K. Iždinský informoval Snem SAV, že v rámci tejto komory prebehli dve diskusie k problematike transformácie, ktorých výsledkom bola podpora scenára vytvoreného P SAV, keď na rokovaníach nezazneli žiadne významné námietky. Predseda II. komory J. Sedlák informoval o výsledku zasadania komory, ktoré sa uskutočnilo tesne pred začiatkom mimoriadneho zasadania Snemu SAV

a v ktorom II. komora súhlasila so začatím procesu transformácie, pričom požadovala dodržanie mantinelov stanovených v materiáli P SAV.

D. Podmaková potom otvorila diskusiu k materiálom o transformácii SAV. Ako prvý v diskusii vystúpil M. Huba, ktorý sa venoval problému mantinelov a možnostiam kompromisov zo strany SAV v procese tvorby zákonného rámca transformácie. J. Pastorek vysvetlil, že bude zriadená komisia pre návrh zákonného rámca, ale vlastný zákon nemôže predkladať SAV, ale pravdepodobne Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, pričom SAV bude mať stále možnosť pripomienkovania a poukázal na úlohu snemu v tomto procese. Zároveň vyjadril presvedčenie, že navrhované mantinely sú reálne. P. Šajgalík vyslovil názor, že stanoviť si mantinely hneď teraz je predčasné a snem bude môcť reagovať na vývoj počas rokovaní. S dlhším diskusným príspevkom vystúpil G. Bianchi. Zaoberal sa šiestimi zásadnými otázkami transformácie: prínosu procesu v oblasti finančnej pružnosti, vystríhal pred ekonomickým oportunizmom, venoval sa problematike univerzitnosti SAV, transparentnosti procesu, finančnému efektu transformácie a požadoval opatrnosť pri jednotlivých krokoch. D. Podmaková sa vyslovila za nutnosť zmien vo finančnej pružnosti, keď organizácie SAV nemajú možnosť žiadať o prostriedky zo zdrojov z iných rezortov. Na vystúpenie G. Bianchiho reagovali J. Bakoš a J. Pastorek, najmä na prvé otázky jeho príspevku. Ako ďalšia vystúpila v diskusii M. Piscová, ktorá zdôraznila, že stanovisko ktoré bolo členom snemu rozoslané pred jeho zasadnutím, reprezentuje názor Vedeckej rady Sociologického ústavu SAV. Upozornila na nedostatok informácií o procese transformácie a konštatovala, že plánovaný prevod majetku nie je výhodou pre mnohé ústavy III. oddelenia vied SAV. Pripomenula, že v Českej republike sa netransformovala len AV ČR, ale spolu s ňou aj celá vedecko výskumná základňa. M. Morovics sa vo svojom diskusnom príspevku vrátil k diskusii o mantineloch a návrhoch G. Bianchiho. Diskutoval o výhodách transformácie pre III. oddelenie vied SAV a podporil plánovanú formu transformácie. Z. Magurová nato ozrejmla proces transformácie v Českej republike z právneho hľadiska. G. Bianchi poďakoval za snahu odpovedať na jeho otázky, znova však prízvukoval svoje obavy z nevýhodnosti transformácie pre ústavy III. oddelenia vo finančnej oblasti a argumentoval najmä nedostatočnou veľkosťou ústavov.

V pokračovaní diskusie zaznelo množstvo diskusných príspevkov, v ktorých autori upozorňovali na riziká procesu transformácie (R. Kyška-Pipík, T. Kluvánková-Oravská), či poukazovali na jeho výhody (E. Majková, M. Novák, A. Breier, J. Pastorek, J. Koppel, J. Lapin, Ľ. Falt'an). Viackrát zaznela problematika nutnosti hľadania konsenzu medzi oddeleniami vied (P. Šajgalík, I. Budinská, M. Pekník, K. Iždinský).

Predsedička Snemu SAV D. Podmaková po ukončení diskusie predložila návrh uznesenia k bodu 4 a Snem SAV po krátkej diskusii toto uznesenie schválil v nasledovnom znení:

Snem SAV berie na vedomie predložený materiál ad hoc komisie „Návrh transformácie SAV – Vízia nového modelu v súčinnosti s udrжанím rozpočtovej kapitoly v inovovaných podmienkach“.

Predtým ako D. Podmaková predložila návrh uznesenia k bodu 5. vysvetlila, že podľa Rokovacieho poriadku Snemu SAV vyplýva možnosť hlasovania o osobitne dôležitých veciach po komorách a navrhla, aby sa o tomto bode uznesenia hlasovalo verejne po komorách, čo snem jednomyseľne schválil.

Po krátkej diskusii venovanej cizelácii a doplneniu uznesení (M. Kooš, Z. Magurová, M. Vrzgulová, P. Šajgalík, E. Majková, D. Podmaková, J. Pastorek, J. Kopáček) snem predložené uznesenie veľkou väčšinou hlasov schválil. V jednotlivých komorách získal návrh 87%, 82% a 54%, celkovo 74,5% (percentá sa vypočítavajú zo všetkých členov komory, nielen prítomných).

Uznesenie k bodu 5.

Snem SAV

- a) berie na vedomie predložený materiál P SAV „Transformácia SAV“;
- b) súhlasí so zámerom transformácie SAV pri splnení nasledujúcich podmienok:
 - zachovanie rozpočtovej kapitoly ako nástroja základného inštitucionálneho financovania výskumu – SAV správca kapitoly,
 - dvojstupňový model riadenia – právna subjektivita organizácií vo forme umožňujúcej uchádzať sa o verejné prostriedky,
 - definícia aktivít SAV nezmenená s prihliadnutím na Zákon č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied;
- c) poveruje Predsedníctvo SAV začať rokovania súvisiace s transformáciou SAV s príslušnými orgánmi štátnej správy a samosprávy;
- d) zaväzuje P SAV, aby priebežne informovalo Snem SAV o stave a výsledkoch uvedených rokovaní.

K bodu 6: D. Podmaková otvorila ďalší bod programu a vysvetlila dôvody, ktoré viedli k novelizácii *Pravidiel výberového konania na obsadzovanie miest riaditeľov vedeckých organizácií SAV*. Pripomenula, že aj tento materiál v predstihu zaslal sekretariát predsedu SAV členom snemu a že naň reagovali členovia snemu, aj niektorí predsedovia vedeckých rád. J. Koppel uviedol novelu, vysvetlil navrhované zmeny a najmä reagoval na doručené pripomienky, z ktorých mnohé neboli v súlade s platnou legislatívou, resp. išli nad jej rámec. Diskusiu k materiálu otvorila D. Podmaková, ktorá tlmočila návrh VR SÚ SAV, aby informácie o kandidátoch boli dostupné zamestnancom ústavu, s čím J. Koppel súhlasil. V ďalšej diskusii sa diskutujúci venovali problému tvorby výberových komisií (M. Morovics, J. Koppel) a problematike konfliktu záujmov v procese výberového konania (D. Podmaková, J. Lapin, M. Soják, J. Koppel, A. Breier).

Po ukončení diskusie návrh uznesenia k tomuto bodu predniesla Z. Magurová:

Snem SAV berie na vedomie predložený materiál Návrh Novelu Pravidiel výberového konania na obsadzovanie miest riaditeľov vedeckých organizácií SAV s pripomienkou.

Snem toto uznesenie jednomyselne schválil.

K bodu 7:

- Diskusiu k bodu Rôzne otvorila D. Podmaková prečítaním listu ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktorým odpovedal na list predsedníčky Snemu SAV ohľadom výzvy na administratívne zjednodušenie čerpania a administrácie ŠF EÚ. List inicioval Snem SAV na svojom zasadnutí 15. 12. 2010. Zároveň poďakovala P. Šajgalíkovi za iniciatívu riaditeľov II. OV SAV napísať ďalšiu výzvu s konkrétnymi príkladmi, do ktorej oslovili aj riaditeľov organizácií z iných oddelení. Zároveň informovala o **termíne ďalšieho riadneho zasadania Snemu SAV, ktoré sa uskutoční v utorok 3. mája 2011.** V reakcii na jej vystúpenie P. Šajgalík poďakoval za podporu podobnej iniciatívy ohľadom problému čerpania ŠF EÚ organizovanej riaditeľmi ústavov SAV. Z. Gažová sa informovala o ďalších možnostiach čerpania prostriedkov ŠF EÚ. J. Pastorek odpovedal, že sa očakávajú výzvy na veľké projekty, napr. na zriaďovanie vedecko-technických parkov s predpokladaným vyhlásením výziev v septembri tohto roku.
- G. Bianchi sa vo svojom príspevku vrátil k problému transformácie SAV, keď prízvukoval nutnosť konsenzuálneho rozhodovania v tomto procese. V podobnom duchu vystúpi-

la aj M. Zavacká, najmä pripomenutím, že III. komora snemu podporila zámer transformácie aj napriek tomu, že neprináša pre organizácie III. OV SAV tie výhody, čo väčšine vedeckých disciplín I. a II. OV SAV. K. Iždinský sa na otázku, čo budú mať z transformácie SAV ústavy III. OV, pokúsil odpovedať analógiou na príklade spolupracujúcej rodiny, ktorej postavenie sa v prípade, že niektorí jej členovia dostanú príležitosť zarobiť viac, prirodzene posilní.

Návrh uznesenia k tomuto bodu predniesla Z. Magurová:

Snem SAV

a) berie na vedomie informáciu predsedníčky snemu o liste – odpovedi ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR na jej list z januára 2011 (týkajúci sa administratívneho zjednodušenia čerpania ŠF), zaslaním ktorého ju poveril Snem SAV v decembri 2010;

b) berie na vedomie termín najbližšieho riadneho zasadnutia Snemu SAV dňa 3. 5. 2011.

Snem prednesené uznesenie jednomyselne schválil.

V pokračujúcej diskusii vystúpil R. Komžík s problémom nutnosti organizovania elektronických aukcií a možnosti zabezpečenia tohto procesu Úradom SAV. Z. Magurová sa informovala na vývoj zamestnanosti a miezd na Úrade SAV. V. Rosová odpovedala, že rozpočet Úradu SAV bol krátený rovnako ako v iných organizáciách SAV a počet zamestnancov sa znížil o päť. J. Pastorek potvrdil, že všetky organizácie postihlo rovnaké krátenie mzdových prostriedkov. Krátko sa vrátil k problematike transformácie SAV a možnosti či nemožnosti viacerých alternatív transformácie požadovaných niektorými organizáciami. Na záver poďakoval snemu za rozhodnutie vo veci transformácie SAV.

K bodu 9: Predsedníčka Snemu SAV D. Podmaková poďakovala prítomným za aktívnu účasť a rokovanie Snemu SAV o 16:40 hod. ukončila.

V Bratislave dňa 2. 4. 2010

Zapísal: P. Pristaš

Overili: K. Iždinský, M. Kooš

Schválila:

Dagmar Podmaková
predsedníčka Snemu SAV